

UOT-811.512.162

Səhifə: 47-51

<https://doi.org/10.59849/2663-8967.2024.2.47>

Natəvan Hüseynova
AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu,
filologiya elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

XX ƏSRİN 60-70-Cİ İLLƏRİNDƏ NƏŞR OLUNAN TİBBİ TERMINOLOJİ LÜĞƏTLƏR

XÜLASƏ

Məqalədə XX əsrin 60-70-ci illərində nəşr olunmuş tibbi terminoloji lüğətlər təhlil olunur. Bu dövrdə tibb terminologiyasının inkişafında, tibbi terminoloji lüğətlərin tərtib edilməsində xeyli iş görülmüşdür. Əvvəlki dövrlərdə nəşr olunan tibb lüğətlərindən fərqli olaraq 60-70-ci illərdə çap olunan lüğətlər həcminə görə daha genişdir. Bu üçdilli (rusca-latinca-azərbaycanca) lüğətlərdə tibbin müxtəlif sahələrini əhatə edən əsas terminlər verilmişdir.

Açar sözlər: Azərbaycan dili, tibb terminləri, tibbi terminoloji lüğət, 1960-70-ci illər.

Giriş: İctimai hadisə olaraq dil daim inkişaf edir və zənginləşir. Hər bir canlı dilin leksikası kəmiyyətcə çox sürətlə artır, yeni anlayışlar və yeni əşyalar yeni sözlər tələb edir. Halbuki köhnə sözlər isə bir qayda olaraq yeni sözlərlə birlikdə qalır, onların yalnız az bir hissəsi dildə istifadədən çıxaraq arxaizmlərə çevrilir. Burada artma prosesi azaltma prosesini əhəmiyyətli dərəcədə ötür keçir, say daim artır.

Elmin müxtəlif sahələrindəki tərəqqi, irəliləyiş terminlər sisteminin fasiləsiz dəyişməsinə və inkişaf etməsinə səbəb olur. Elm və texnikanın inkişafı ilə əlaqədar terminologiya inkişaf edib təkmilləşir. Bəzi terminlər artıq köhnəldiyi üçün dilin lüğət tərkibindən çıxır, onları yeni terminlər əvəz edir, bəzi terminlərin mənası isə getdikcə dəqiqləşir, onların dildəki yeri daha da möhkəmlənir. Ayrı-ayrı terminoloji sistemlərdəki dəyişikliklər bir neçə səbəbə görə baş verir: terminlərin aid olduğu elm sahəsi daha da inkişaf edib təkmilləşir, terminin istifadə etdiyi anlayışın xarakteri, yaxud həcmi dəyişir. 1931-ci ildə çağırılan dil konfransından sonra terminologiya məsələlərinin müzakirəsi daha da fəallaşır. Termin yaradıcılığında konfrans aşağıdakı prinsipləri nəzərdə tutmağı qərara alır:

1) elmi terminlər ən əvvəl xalq dilinə tərcümə edilsin; 2) tərcüməsi mümkün olmayan beynəlmiləl terminlər eynilə qəbul edilsin; 3) ədəbiyyat və elm aləmində keçmişdə istifadə olunan terminlər olduğu kimi dildə saxlanılsın; 4) təsərrüfat quruculuğu ilə bağlı olaraq yaranmış terminlər olduğu kimi qəbul edilsin. Müəlliflər elmi-texniki dilin saflaşdırılmasında ziyalılarımızı fəal iştirak etməyə çağırırdılar.

Professor M.A.Şirəliyev “Ədəbiyyat” qəzetinin 29 iyun 1944-cü il №17-də “Elmi istilahlər yaradılması haqqında” məqaləsində haqlı olaraq yazırdı: Azərbaycan dilində illər boyu bir sıra lüğətlər, istilahlər və s. yaranması bu müvəffəqiyyətlərin canlı sübutudur. Elmi fikrin inkişafı, istilahlərin inkişafı ilə sıx surətdə bağlıdır.

1952-1953-cü illərdə bilavasitə Terminologiya Komitəsinin təşəbbüsü ilə “Kommunist” qəzetində termin yaradıcılığı məsələlərinə dair keçirilən geniş müzakirə Azərbaycan dili terminologiyasının sonrakı inkişafına böyük təkan vermişdir.

Prof.M.Abdullayevin “Bəzi tibb terminləri haqqında” (Azərbaycan tibb jurnalı, 1986, №7); “Termin yaratmaq haqqında bəzi qeydlər” (“Kommunist” qəzeti, 6 iyul, 1952-ci il); “Terminologiya məsələlərinə dair” (“Azərbaycan müəllimi”, 9 iyul, 1967-ci il); “Tibb terminologiyasının müasir vəziyyəti terminoloji unifikasiya məsələləri” (“Azərbaycan tibb jurnalı”, 1973, №6); Ə.R.Əliyevin “Tibb terminologiyası yaradılmasının bəzi məsələləri haqqında” (“Azərbaycan tibb jurnalı”, 1955, №3) və s. məqalələri dərc edilmişdir. Bu məqalələrdə tibb elminin müxtəlif dövrlərdə tibb terminologiyasının yaradılması işində faydalı məsləhətlər, irəli sürülən təkliflər öz əksini tapırdı.

Azərbaycan dili terminologiyasının zənginləşmə prosesi tənqidi mühitdə, şəraitdə inkişaf etmişdir. Bu zənginləşmə və təkmilləşmə prosesi müxtəlif dövrlərdə dövrü mətbuatda öz əksini tapmışdır. Dilimizin terminologiyasının inkişafı üçün həmin müzakirələrin, diskussiyaların çox böyük əhəmiyyəti olmuşdur.

XX əsrin əvvəllərindən başlayaraq tibb terminologiyasına böyük ehtiyac vardır. Bu ehtiyac hər şeydən əvvəl tibb sahəsində kadrların hazırlanması, ana dilində dərs kitablarının yazılması və nəşri, orta və ali tibb məktəblərində ayrı-ayrı fənlərin tədrisi ilə əlaqədar olaraq meydana çıxmışdır. Lakin Azərbaycan dilində mövcud olan tibb terminologiyası lazımi tələbatı ödəyəcək bir səviyyədə olmadığına görə tibb elmlərinə aid nəşr olunan dərsliklərdə, elmi-metodiki əsərlərdə dəqiq olmayan terminlərə, eyni terminin müxtəlif şəkildə işlədilməsi hallarına təsadüf edilirdi.

“1952-ci ildə Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin qərarı ilə Azərbaycan dilində terminologiya yaradılmasını qaydaya salmaq, bu sahədəki hərc-mərcliyi aradan qaldırmaq, respublikamızın elmi-tədqiqat müəssisələrində və ali məktəblərində aparılan terminoloji işlərə rəhbərlik etmək məqsədilə Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının Rəyasət heyəti yanında Terminologiya Komitəsi yaradıldı” [3, s.99]. Beləliklə, Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının Terminologiya Komitəsində tibb seksiyası tibb terminlərini təkmilləşdirmək, yol verilən nöqsanları aradan qaldırmaq üçün bəzi terminləri dəqiqləşdirmiş və yenidən terminoloji lüğətlərin nəşr edilməsinə başlamışdır. Bu dövrdə tibb terminlərinin işlədilməsi sahəsindəki bu qarışıqlığı aradan qaldırmaq və Azərbaycan dilində vahid elmi terminologiya yaradılması işinə müəyyən dərəcədə kömək etmək məqsədilə anatomiya, histologiya və embriologiya terminləri lüğəti yenidən tərtib edilməyə başlandı.

1962-ci ildə K.Balakişiyevin “*Anatomiya, histologiya və embriologiya terminləri*” lüğəti nəşr olunmuşdur. Tibb elmlərinə, xüsusilə anatomiya sahəsinə aid terminlərin, əsasən, latın dilində olduğu nəzərə alınaraq lüğətə daxil edilən terminlər yenə də üç dildə rus, latın və Azərbaycan dillərində verilmişdir. Məsələn, *аденоидный – adenooides – adenooid; волос головы – capillis – baş tükü (insanın); нерв каменистый поверхностный малый – nervus petrosus superficialis major – böyük səthi daşlıq siniri; ость подвздошная передняя верхняя – spina iliaca anterior inferior – qalça sümüyünün ön aşağı tini; ухо – auris, otos – qulaq* və s.

Terminlər rus əlifbası sırası ilə düzülüb, lüğətin latınca sözlüyü 1895-ci ildə Bazeldə keçirilmiş beynəlxalq konqresdə qəbul olunan və sonralar bir qədər islah edilən nomenklatura əsasında qurulmuşdur. Lüğətin istifadəsini asanlaşdırmaq üçün lüğətin sonunda latın terminlərinin registri verilmişdir. Bu registr latın əlifbası üzrə tərtib olunmuş və hər bir terminin qarşısında azərbaycanca və ya rusca ona müvafiq qarşılığı göstərilmişdir. Registrdə mötərizələr içərisində anatomların 1955-ci ildə Parisdə keçirilmiş VI Beynəlxalq Federativ konqresində Bazel terminləri əvəzinə qəbul olunmuş yeni terminlər verilmişdir. Bunları Bazel terminlərindən ayırmaq üçün “PNA”, yəni Parisian Nomina Anatomica (Paris anatomik nomenklaturası) işarəsi verilmişdir. Məsələn, *ala magna ossis sphenoidalis* (Ala major – PNA); *commissura hippocampi* (C.fornicis – PNA); *musculus pharyngopalatinus* (M.palatopharyngeus – PNA) və s.

1965-ci ildə İ.M.İsmayılzadənin tərtibatçılığı ilə “*Dəri və zöhrəvi xəstəliklər terminləri*” lüğəti nəşr olunmuşdur. Kitabda dəri və zöhrəvi xəstəliklərinə aid əsas terminlər: *şüalı göbələkçik, dermatomiozit, ümumi yastı qırmızı lixen, dərinin göbələkçik xəstəliyi, qabıqlanan ümumi dermatit, hiperelastik dəri, ağac gənəsi, baş dərisinin qırışığı* və s. verilmişdir.

Lüğətdə latın mənşəli beynəlxalq terminlər tərcümə olmadan olduğu kimi verilmişdir. Məsələn, *актиномикоз – actinomycosis – aktinomikoz; альбинизм – albinismus – albinizm; кистома – cystoma – kistoma; кератодермия – keratodermia – keratodermiya; рупия – rupia – rupiya* və s.

Kitabda bəzi terminlərin qarşılığında bir neçə sinonimləri göstərilmişdir. Məsələn, *парапсориаз бляшечный; син.: эритродермия pityриазическая бляшечная диссеминированная Брока; болезнь Брока – ləkəli parapsoriaz; Brok pitiriazlı (yayılmış) eritrodermiyası; Brok xəstəliyi; Raş ləkəli xronik pitiriazı; Rike ləkəli xronik eritrodermiyası.*

1966-cı ildə Əbdürrəhim Əliyev “*Cərrahlik terminləri*” lüğətini tərtib etmişdir. Lüğətdə cərrahlik praktikası ilə əlaqədar işlənən terminlərlə bərabər yaxın fənlərə (farmakologiya, patoloji

anatomiya, ümumi tibb texnikası, rentgenologiya, terapiya, urologiya, travmatologiya, ortopediya sahələrinə və s.) aid olan bir çox terminlər də əhatə olunmuşdur. Lüğətə cərrahlığın bir çox sahələrinin, anesteziologiya, ümumi cərrahlıq, xüsusi cərrahlıq, ağciyər, magistral qan damarları cərrahlığı, neyrocərrahlıq, operativ cərrahlıq, hərbi-səhra cərrahlığına aid əsas terminlər verilmiş, xüsusilə anesteziologiyanın, ürək və köks cərrahlığının inkişafı ilə əlaqədar olaraq lüğətə bəzi spesifik terminlər daxil edilmişdir. Məsələn, *kəskin ağciyər absesi, yemək borusu aktinomikozu, qapalı amputasiya, sümükiçi anesteziya, annuloplastika, ürəyin zondlanması üçün aparat, onurğa artropatiyası, beyincik ataksiyası, ürəyin sağ mədəciyinin atreziası, bronx-ağciyər novakain blokadası* və s.

Lüğətdə uzun illər boyu işlənən, lakin elmi cəhətdən düzgün olmayan terminlər daha münasib, elmi cəhətdən düzgün olanları ilə əvəz edilmişdir. Məsələn, rusca “язва” sözünün qarşılığında işlənən “yara” (рана) – “xora” qrija-nın qarşılığında işlənən “yırtıq” (разрыв) – “dəbəlik” sözünün müqabilində işlənən “parça” (кусок) – “dilim” kimi işlənmişdir.

Lüğətdə terminlərin düzgün prinsipinə gəldikdə, ondan istifadə etməyi asanlaşdırmaq üçün isimlə sifətin birləşməsindən əmələ gəlmiş mürəkkəb terminlərdə isim əvvəlcə verilir. Məsələn, «острый перитонит» – «перитонит острый», «митральная комиссуротомия» – «комиссуротомия митральная» və s. Yalnız bəzi terminlər, məsələn, “Базедова болезнь”, «волчья пасть», demək olar ki, başqa şəkildə heç işlədilmədiyinə görə bunlarda sifət isimdən əvvəl verilir.

Rus dilində bir neçə şəkildə işlənən terminlərə gəldikdə isə bunlardan ən çox işlədیلənlərinin qarşılığı verilir, qalan qarşılıqlara isə işarə olunur.

Kitabda latın mənşəli beynəlxalq terminlər olduğu kimi verilmişdir. Məsələn, *benadril, balanoragiya, valvulotomiya, gastrit, simmetrik qanqrina, hemoqlobinuriya, hidrotoraks* və s.

1969-cu ildə M.Y.Əhmədov “Qısa tibb terminləri” lüğətini tərtib etmişdir. “Qısa tibb terminləri” lüğətini digər tibb lüğətlərindən fərqləndirən cəhət ondan ibarətdir ki, buraya rus və Azərbaycan dillərində tələffüzü və yazılışı eyni olan latınca, yunanca və Avropa dillərindən alınmış tibbi termin və sözlər (*pielit, fibrin, kateter, bandaj, aktinomikoz, klinika, sepsis, profilaktika, aseptika, antiseptika* və s.) daxil edilməmişdir. Yalnız müstəsna hallarda, yəni əsas sözün derivatları azərbaycanca verilən zaman yazılışı və tələffüzü eyni olan bəzi latın alınmalardan (*refleks, vena, limfa, aorta, arteriya* və s.) istifadə olunmuşdur.

Rus dilində işlədیلən bəzi tibb termin və sözlərin azərbaycanca qarşılığı olmadıqda latınca və ya yunanca forması (“*tetanus*” – “*столбняк*”, “*ixtiroz*” – “*рыбья чешуя*”, “*xloroz*” – “*бледная немочь*”, “*periton*” – “*брюшина*”, “*fistul*” – “*свищ*”, “*sakrum*” – “*крестец*”, “*serum*” – “*сыворотка*”, “*tinktura*” – “*настойка*”, “*skorbut*” – “*цинга*”, “*ödət*” – “*отеку*” və s.) verilmişdir.

Azərbaycanda canlı xalq dilində işlədیلən tibbə aid yüzlərlə termin və sözü toplayıb, onların elmi təbabətdə işlədیلən rusca-latınca qarşılıqları (“*təpimə*” – “*примарка*” – “*cataplasma*”; “*dolama*” – “*панариций*” – “*panaritium*”; “*inaq*” – “*круп*” – “*croup*”; “*beçəxor*” – “*пузырный занос*” – “*mola hydatidosa*”; “*qurd eşənəyi*” və ya “*övrə*” – “*крапивая лихорадка*” – “*urticaria*”; “*təxtərək*” – “*краснуха*” – “*rubeola*”; “*xiyəmək*” – “*бубон*” – “*bubo*”; “*göyöskürək*” – “*коклюш*” – “*pertussis*” və s.) göstərilmişdir.

Bu dövrdə tibb sahəsində düzgün hesab olunmayan bir sıra termin və sözlər bu lüğətdə dəqiqləşdirilmişdir. Məsələn, rusca “*костный мозг*” – “sümük iliyi” deyər tərcümə olunmuş, əslində isə “*ilik*”dir; “*натуральная оспа*” – təbii çiçək” kimi tərcümə olunmuş, əslində isə “*çiçək*”dir; “*подмышечная впадина*” – “qoltuqaltı” işlədilmiş, əslində isə qoltuqdur; “*inaq*”ın rusca qarşılığı “*ангина*” deyil, “*круп*”dur, “*ягодица*” – “sağrı” deyil, “*yan*” və ya “*yancaq*” deməkdir.

Uzun müddət lüğətlərdə “*крестец*” – “*oma sümüyü*” işlədilmişdir, lakin elmi dildə “*omba*” sözü olduğundan və bud sümüyünün başı mənasında işləndiyindən lüğətdə “*oma*” (крестец) termini əvəzinə latınca “*sakrum*” sözü işlədilmişdir.

Tibb kitablarında, lüğətlərdə “*сыворотка* – *zərdab*” deyər işlənmişdir, lakin bu yanlışdır, çünki zərdab farsca “*sarı su*”, yəni “*öd*” deməkdir. Bu lüğətdə isə “*zərdab*” termini latınca “*serum*” sözü ilə əvəz olunmuşdur. Uzun illərdən bəri rusca “*червеобразный отросток*” termini

“soxulcanabənzər çıxıntı” deyə tərcümə edilmişdir. Lakin lüğətdə kor bağırsağın çıxıntısı hamar olduğuna görə “*qurdabənzər çıxıntı*” adlandırılmış, “*предплечье*” sözü “*said*” deyə işlədilmiş, halbuki “*said*” termini arxaikləşmiş ərəb sözüdür və latınca “*antebrachium*” (ante – ön, brachium – bazu deməkdir) sözü rus dilində “*предплечье*” tərcümə edildiyi üçün bu lüğətdə rus və latın dillərinə əsaslanaraq “*предплечье*” sözü “*bazuönu*” işlədilmişdir.

Lüğətdə köhnəlmiş və öz əhəmiyyətini itirmiş terminlər tibb terminologiyasından çıxarılaq yeni terminlərlə, məsələn, “*istisqa*” – “*ödəm*”lə, “*fəsad*” – “*ağırlaşma*” ilə əvəz edilmişdir.

Rusca termin və sözlərin asan tapılması üçün lüğətin sonunda nömrələnmiş terminlərin və sözlərin rusca göstəricisi verilmişdir.

1970-ci ildə professor Əbdürrəhim Əliyev və əməkdar xadim, professor Məmmədəmin Əfəndiyevin redaktorluğu ilə “*Klinik terminlər*” lüğəti (rusca-latınca-azərbaycanca) nəşr olunmuşdur. Lüğətdə klinik tibbin, demək olar ki, bütün sahələri: daxili xəstəliklər üzrə olan terminlər, uşaq xəstəlikləri, cərrahlıq, mamalıq və ginekologiya, hematologiya, endokrinologiya və laboratoriya, stomatologiya, otorinolaringologiya, göz xəstəlikləri, nevropatologiya və psixiatriya, dermatologiya və venerologiya, urologiya, rentgenologiya və radiologiya, infeksiyon xəstəliklər üzrə işlənən əsas terminlər əhatə edilmişdir. Məsələn, *axta*, *orta qulağın kəskin kataral iltihabı*, *tıntınlıq*, *ikincili diş kariyesi*, *ocaqlı miokardit*, *gənclik miopatiyası*, *dadbilmə*, *qoruyucu gözlük*, *sümük dolması*, *xarici oftalmoplegiya*, *görmə siniri nevriti*, *mamalıq stetoskopu* və s.

Bununla yanaşı tibb sahəsində müxtəlif şəkildə və yanlış tərzdə tətbiq olunan terminlərin konkret və stabil ifadəsi göstərilmiş, həm də rus və latın dilində işlənən bir çox terminlərin Azərbaycan dilində qarşılığı müəyyənləşdirilmişdir. Məsələn, “*жаба грудная*” – “*döş anginası*” əvəzinə “*döş inağı*”, “*kök anginası*” kimi işlədilmişdir. “*Карта клинической болезни*” ifadəsi səhv olaraq “*xəstəliyin klinik şəkli*” olaraq verilmişdir. Halbuki “*xəstəliyin klinik mənzərəsi*” ifadəsi daha uyğundur. “*Недостаточность*” sözü tək-cə bir məna verən “*çatışmazlıq*” kimi işlədilir. Halbuki bu ifadə orqanlardakı qüsuru bildirdikdə *çatışmazlıq*, funksiyaların pozğunluğunu göstərdikdə “*funksional yarımazlıq*” kimi ifadə edilməlidir. “*Zob*” termini bəzən “*struma*” və ya “*ur*”, bəzən də “*zob*” işlədilir. Əslində isə bunu ifadə edən “*boğaz uru*” termini həqiqətə daha uyğundur. “*Столбняк*” termini hər yerdə latın dilində olan “*tetanusla*” ifadə edilir. Bunun qarşısında isə azərbaycanca “*güzaz*” sözünün işlədilməsini məqsəduyğun hesab edirdilər.

1970-ci ilə aid tibb lüğətlərdən biri də S.Ə.Həsənovun redaktorluğu ilə nəşr olunan “*Histologiya*” terminləri lüğətidir. Digər tibb lüğətlərindən fərqli olaraq terminlər elmi izahları ilə verilmişdir. Məsələn, “*гетерохрония клеточная*” – “*hüceyrə heteroxroniyası*” – toxuma daxilində hüceyrələrin müxtəlif vaxtlarda inkişafı. Hüceyrə heteroxroniyası histogenezin mühüm cəhətlərindən biridir, belə ki, toxumada yaxşı differensiasiya etmiş (kambial) hüceyrələrin olması fizioloji və reparativ regenerasiyaya, habelə toxuma adaptasiyasına şərait yaradır [8, s.32]; “*хиазмы хромосом*” – “*xromosom çarpazları*” – tetradaların tərkibində bivalent xromosomlar arasındakı rabitə; bu, xromatidlərin çarpaz şəkildə bir xromosomdan digərinə keçməsi nəticəsində baş verir. Bu çarpaz yunanca “*x*” hərfini (xiazma) xatırladır [5, s.204].

Lüğətdə terminlər əvvəlcə rusca, qarşılığı azərbaycanca verilmişdir. Məsələn, “*гранулы палаче*” – “*palad dənələri*” və ya “*ribosomlar*”; “*клеточное ядро*” – “*hüceyrə nüvəsi*”; “*гигантская клетка*” – “*nəhəng hüceyrə*”; “*жировая ткань*” – “*piy toxuması*”; “*зародышевые листки*” – “*rüşeym vərəqələri*” və s.

Avropa mənşəli terminlər olduğu kimi verilmişdir. Məsələn, “*акросом*”, “*krossinqove*”, “*osseomukoid*”, “*homoloji xromosomlar*”, “*eritrosidlər*”, “*neyrofibrillər*”, “*mutasiya*”, “*plastosomlar*”, “*mezangium*”, “*dikarioz*”, “*kollagen*”, “*anomal mitoz*” və s.

Nəticə: Bu dövrdə tibb sahəsi ilə bağlı nəşr olunan terminoloji lüğətlər tibbi terminologiyanın inkişafı, zənginləşməsi, eləcə də sonrakı mərhələlərdə tərtib edilən lüğətlər üçün bir bünövrə rolunu oynadı.

Ədəbiyyat siyahısı

1. Abdullayev M. “Bəzi terminlər haqqında”, “Azərbaycan tibb jurnalı”, 1956, №7.
2. Abdullayev M. “Tibbi terminologiyanın müasir vəziyyəti və terminoloji unifikasiya məsələləri”, “Azərbaycan tibb jurnalı”, 1973, №6.
3. Qasimov M. Azərbaycan dilinin terminologiyasının əsasları, Bakı, Elm, 1973.
4. Şirəliyev M.A. “Elmi istilahlər yaradılması haqqında”. «Ədəbiyyat» qəzeti, 29 iyun, 1944-cü il, №17.
5. Anatomiya, histologiya və embriologiya terminləri. Tərtib edəni: K.Balakişiyev. Bakı, Azərb.SSR EA Nəşriyyatı, 1961.
6. Cərrahlıq terminləri lüğəti. Tərtib edəni: Ə.Əliyev, Bakı, Azərb.SSR EA Nəşriyyatı, 1966.
7. Dəri və zöhrəvi xəstəliklər terminləri lüğəti. Tərtib edəni: İ.İsmayılzadə. Bakı, Azərb. SSR EA nəşriyyatı, 1965.
8. Histologiya terminləri lüğəti. Tərtib edəni: M.Abdullayev. Bakı, “Elm” nəşriyyatı, 1970.
9. Qısa tibb terminləri lüğəti (azərbaycanca-rusca-latinca). Tərtib edəni: M.Əhmədov, Bakı, “Elm” nəşriyyatı, 1969.
10. Klinik terminlər lüğəti (rusca-latinca-azərbaycanca). Tərtib edənlər: Ə.Əliyev, İ.Əfəndiyev. Bakı, “Elm” nəşriyyatı, 1970.

Натаван Гусейнова

*О медицинских терминологических словарях изданных
в 60-70 гг. XXI в.*

Резюме

В статье анализируются медицинские терминологические словари, изданные в 60-70-х годах XX века. В этот период была проделана большая работа по развитию медицинской терминологии и составлению медицинских терминологических словарей. В отличие от медицинских словарей, изданных в более ранние периоды, словари, изданные в 60-е и 70-е годы, более обширны по объему. Эти трехязычные (русско-латинско-азербайджанские) словари содержат основные термины, охватывающие различные области медицины.

Ключевые слова: Азербайджанский язык, медицинские термины, медицинский терминологический словарь, 1960-70 годы.

Natavan Huseynova

*About medical terminological dictionaries published
in the 60-70s. XXI century*

Summary

The article analyzes medical terminological dictionaries published in the 60-70s of the twentieth century. During this period, a lot of work was done on the development of medical terminology and the compilation of medical terminological dictionaries. Unlike medical dictionaries published in earlier periods, dictionaries published in the 60s and 70s are more extensive in scope. These trilingual (Russian-Latin-Azerbaijani) dictionaries contain basic terms covering various fields of medicine.

Key words: Azerbaijani language, medical terms, medical terminological dictionary, 1960-70 years.

Çapa tövsiyə edən:

AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu

Rəyçilər:

*dosent Svetlana Novruzova
dosent Sima Quliyeva*